

Íslenskar royndir:

Revaskinnini betri prís nú, men minkur-in javnari

Íslenskur búrstjóri á næststørsta loðdyragarðinum ræður feroyingum til at taka rev heldur enn mink, av tí at so vatt er í Føroyum.

Íslensku bøndurnir leggja um til rev ella mink, tí ovframlæiðsla er av seyðakjoti og mjólk.

Uppi á herðini oman fyri havnina í Sauðárkróki, sum liggur við Skagafjørðin á Norðlandinum, liggur næststørsti íslenski loðdyragarðurin P/f Loðfeldur. Tað stóra skinnvirknið P/f Loðskinn, sum virkar seyðaskinn, eigur 48% av partapeninginum. 110 partabrev eru og tey eiga fleiri fólk í býnum. Tað er býarfólkið, sum soleiðis eigur loðdyragarðin, sigur Hreinir Olafsson, búrstjóri, sum vit hittu á máli á garðinum í juli mánað.

Sauðárkrókur telur 2100 fólk. Fleiri fiskavirki, turrfiskahjallar og 3 stórir trolarar eru á staðnum, men ov lítið kemur upp á land var sagt. P/f Loðskinn, skinnvirknið, virkar bert seyðaskinn og ger einki við reva- og minkaskinnini. Á virkinum har arbeiða 30 fólk.

Minkurin raktur av sjúku

P/f Loðfeldur byrjaði í 1971, tá ið teir fingi 1200 minkar úr Noreg, og teir hava bert havt minkar í 10 ár. 4 minkarfarmer eru í landinum.

Í fjør framleiddu teir 9000 minkaskinn, men eru nú farnir niður á 6000 til tess at geva pláss fyri revinum. Teir hava tí nú 1500 minktikir og um 6000 minkhvølpur. Tað komu 4 hvølpar í miðal undan í ár og tað er besta úrslitið í 10 ár.

Íslenski minkurin er plágaður av virusjúku, sum er til bága fyri avkomið. Minkfelagið hevur tí talað um at slakta øll dýrin og byrja av nýggjum við dýrum uttan blóð-

sjúku. Hreinir Olafsson sigur, at hann persónliga er fyri at tað verður gjørt, tí tað er ein grund til at íslendingar fáa minni fyriskinnini enn danir.

Hreinir Olafsson upplýsir, at øll minkskinnini verða seld gjøgnum Dansk pelsdyr aktion DPA. Men teir fáa ein prís fyri skinnini, sum er 5% lægri enn tann, sum danir fáa.

Hreinir, sum hevur eitt ára útbúgving í minkaling úr Noreg, heldur at grundin til prismunin eisini er, at danir rætt og slætt eru dugnaligari enn teir at ala mink. Prisurin fyri minkskinnini seinasta slaktað varð, var 300 ísl. kr. fyri stk.

Revurin góður, men marknaðurin ótryggur

Tað eru eini 60 revagarðar í Íslandi, men teir flestu eru smáir, eini 40 tikir í miðal. Men prisurin á revaskinninum hevur verið góður seinastu 5 árin og bøndurnir, sum royna at minka um framleiðsluna av seyðakjoti og mjólk, eru av hesum báðum grundum hugaðir at fara undir loðdyraalingina.

Japan keypir 70% av øllum revaskinninum í heiminum.

Ti er marknaðurin sera viðbrekin, alt velst um handilin í Japan. Minkskinn verða keypt viðahvar og tey hava tí javnari prís og marknaðurin er stinnari, sigur Hreinir Olafsson.

Men sum er, eru pengar í skinnum av rev. Prisurin er yvir 700 kr. stykkvið.

Íslendingar fóru undir revaaling fyri 3 árum síðani. Teir fingi revar úr Skotlandi. Slagið er norskt. Tá vóru 4 garðar, nú eru 60.

Miðal av hvølpatalið frá trimum árum síðani vóru fimm og ein hálvur undan hvørji tik, men nú fáa teir seks og sjey. Hetta metir Hreinir er gott úrslit undan ungum tikum.

Eldri tikar leggja upp í og meir enn 9 hvølpar.

P/f Loðfeldur í Sauðárkróki fekk 98 tikir í vetur og hava nú 654 hvølpar undan teimum. Revaslag-

ið er blárevur og »Shadow«. Hvølparnir verða slaktaðir 5–6 mánaðir gamlir.

Ætlanin er at hava 200 tikir á garðinum. Teir selja nógv livdýr til bøndur, ið fara undir aling.

Meginparturin er íslenskt fóður

Fóðrið kemur úr mongum plássum, men meginparturin er íslenskt.

70% av fóðrinum er frískt slógv. Kjøtmjøl

kemur at Borgarnesi og fiskamjøl av Akranesi. Hvalatvøst verður eisini nýtt. Frá bøndunum verður keypt seyðatál og innvølvir.

Men stívliga helvtin av kolhydratinum verður innflutt. Á goymsluni lá ein blanding av norskum hveiti og havra.

Á hesum stóra garðinum arbeiða 6 mans og teir hava úr at gera. Slógv-ið má ikki gerast gamalt, tí so verður ikki livandi fyri flugu og údráttimur

frá bøndunum, sum liggja upp í 100 km. burturfrá, skal frýstast.

Føroyingar áttu at valt rev

Upp á fyrispurning um hvørja leið feroyingar skula fara, svarar búrstjórin, at eftir hansara tykki áttu feroyingar at farið undir rev. Hreinir sigur at minkur tolir illa slavið veðurlag og at íslenskar royndir eru, at har slíkt veðurlag er, eru minkarnir plágaðir av sjúku. Samanbórið við

nógv av Íslandi so er okkara veðurlag sera slavið og tí var eftir hansara metan rætt at valt rev.

Hreinir Olafsson endar prátið við okkum við at minnst á stuttan steðg í Klaksvík, har føroyski dansurin, »langdansurin« hevði hugtikið hann og vónaði hann at vitja aftur hendan vegin.

Adrenn vit fingi orðið á búrstjóran hittu vit annan mann á garðinum. Hann hevði búið trý ár í Føroyum, siglt við trolara og arbeitt á Skipasmiðjuni í Havn og mintist við gleði hesi árin.

Hugtikin av Føroyum

— bjóðaði familjuni í summarfri

Í hesum døgum vitjar Henning Rasmussen, innanríkisráðgjafi í Føroyum.

Danski ráðgjafi er tó ikki í starvsøndum, men tað var hann í fjør, og gjørdist so hugtikin av náttúru okkara, at hann í ár bjóðaði familjuna hendavegin í summarfri.

Tað var tí av áhuga fyri Sosialinum og prentsmiðjuni, at Henning Rasmussen við familju vitjaði inn á gólvið, at vita, hvussu vit høvdu innrættað

nýggja blaðhúsið.

Henning Rasmussen segði okkum, at hann sum innanríkisráðgjafi m.a. hevði til uppgávu at samskipa ymisk felagsmál, sum tey ymsu stjórnarráðini høvdu um hendir.

Soleiðis segði Henning Rasmussen okkum, at nevndir eru settar, at viðgera eitt nú umstøðurnar hjá innflytarum, viðurskiptini hjá teimum gomlu, ungdomsmál og narkotikamálið, sum hevur stórar samfel-

agsligar trupulleikar við sær.

Her arbeiða fleiri stjórnarráð saman. T.d. viðvíkjandi innflytarum, sum í stórum tali eru komnir til Danmark seinastu árin.

Her verður arbeitt í mentamálaráðnum, undirvísingarmálaráðnum og sosialmálaráðnum. Nevndin fyri innflytarum er sett av stjórnini, men arbeidir annars í gerandisdegnum við trupulleikum hjá innflytarum úti í samfelagnum, og vita

sostatt, hvar trýstið er mest og hvar trupulleikarnir eru størst. Nevndin fyri innflytarar gevur tilmæli til stjórnina, og so er tað ein av uppgávanum hjá innanríkisráðgjafarráðnum, at samskipa arbeiði innan stjórnarráðini.

Annars ferðast Henning Rasmussen og familjan kring um oyggjarnar og fara tey avstað aftur í næstu viku.

Dag.